

23.5.2019

PÄÄTÖS YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIMENETTELYN (YVA) SOVELTAMISESTA, BROILERTUOTANNON LAAJENTAMINEN, SÄKYLÄ

HANKE

Mikko Torkkeli perustettavan yhtiön lukuun, broilertuotannon laajentamishanke, Säkylä

HANKKEESTA VASTAAVA

Mikko Torkkeli perustettavan yhtiön lukuun
Omahaarantie 3
27800 SÄKYLÄ

ASIAN VIREILLETULO

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on pyytänyt 18.2.2019 Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta (ELY-keskus) päätöstä, edellyttääkö Mikko Torkkeli perustettavan yhtiön lukuun suunnittelema broilertuotannon laajentamishanke Säkylässä ympäristövaikutusten arviointimenettelyä (YVA).

Hankkeesta vastaavan ympäristölupahakemuksesta sekä muista taustatiedoista on saatu YVA-lain 12 §:n ja YVA-asetuksen 1 §:n edellyttämät tiedot hankkeesta. Hankkeesta vastaava on 26.4.2019 toimittanut ELY-keskuksen 12.4.2019 pyytämät lisätiedot hankkeen ominaisuuksista ja sijainnista, yhteisvaikutuksista sekä toimenpiteistä, joilla pyritään välttämään tai ehkäisemään hankkeen merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia.

HANKKEEN JA SEN YMPÄRISTÖN JA YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN KUVAUS

Hankkeen ja sen ympäristön kuvaus on esitetty hankkeesta vastaavan toimittamien lupahakemustietojen ja lisätietojen perusteella. Lisäksi kuvauksessa on hyödynnetty nykyisen ympäristöluvan tietoja, ELY-keskuksen tarkastus- ja raportointitietoja sekä ympäristöhallinnon paikkatietoaineistoja.

Hanke

Mikko Torkkeli perustettavan yhtiön lukuun suunnittelee nykyisen 75 000 broilerin tuotannon laajentamista 150 000 broilerin tuotantoon. Hanke sijoittuu Säkylän kunnan Isosäkylän kylään kiinteistölle Heinilä RN:o 783-401-3-209.

Nykyisellä toiminnalla on Lounais-Suomen ympäristökeskuksen 8.12.2006 myöntämä ympäristölupa 75 000 broilerille (dnro LOS-2006-Y-257-131).

Mikko Torkkeli on jättänyt toiminnan olennaista muuttamista koskevan lupahakemuksen aluehallintovirastolle 31.1.2019. Hakemuksen mukaan laajennus toteutettaisiin rakentamalla uusi 75 000 broilerin kasvattamo samalle kiinteistölle kahden olemassa olevan kasvattamon kanssa. Näistä suuremmassa kasvattamossa on 60 000 broileria ja uusi kasvattamo sijoittuu sen luoteispuolelle samansuuntaisesti. Pienemmässä kasvattamossa on 15 000 broileria.

Broilereita kasvatetaan nykyisin kahdessa kasvattamossa lattiakasvatuksessa untuvikoista keskimäärin 37-39 vuorokauden ikäisiksi teurasbroilereiksi. Tuotanto perustuu sopimukseen teurastamon kanssa. Laajennuksen jälkeen lihaa tuotetaan noin 1,56 miljoonaa kilogrammaa vuodessa.

Kasvatuseriä on vuodessa 6-7. Broilereita kasvatetaan täyskuivikepohjalla. Kuivikemateriaalina on turve. Hallien pohjamateriaali on asfaltti. Kunkin kasvatuserän jälkeen lannat ja kuivikkeet poistetaan kasvattamosta ja toimitetaan peltolevitykseen, lantavarastoon tai Biolan Oy:lle. Käytössä on noin 2 154 m³:n kattamaton lantala. Lisäksi toiminnanharjoittaja on osakkaana etälantalassa, jossa varastointiosuus on 350 m³.

Mikko Torkkelilla on Biolan Oy:n kanssa sopimus lannan luovutuksesta jatkojalostukseen. Sopimuksessa luovutettavan lannan määräksi on kirjattu 3 000 m³ vuodessa. Toimitusmäärä vaihtelee vuosittain. Lisäksi on yhden viljelijän kanssa lannan luovutus-/vastaanottosopimus 200 m³:n lantamäärälle vuodessa.

Kuivikelantaa muodostuu vuodessa laskennallisesti nykyisen luvan eläinmäärällä noin 1 125 m³ (noin 655 tonnia) ja laajennuksen jälkeen noin 2 250 m³ (noin 1310 tonnia) (ks. Taulukko 2). Vuoden 2018 vuosiraportin mukaan broilereita oli keskimäärin 72 000 ja kuivikelantaa syntyi 490 tonnia, josta 88 % levitettiin pelloille ja loput varastoitiin. Ero laskennalliseen määrään voi johtua esimerkiksi broilerin kasvatusajasta ja kuivikekerroksen paksuudesta. Turvekuivikkeita käytetään nykyisin noin 585 m³ (70,2 tonnia) ja laajennuksen jälkeen 1170 m³ (140,4 tonnia) vuodessa.

Vuosiraportin 2018 mukaan lannanlevitykseen oli käytettävissä 199 hehtaaria peltoalaa. Jatkossa levityspeltoa on lupahakemuksen mukaan 199 ha, josta 65 % on vuokrapeltoa ja loput omaa peltoa. Pohjavesialueilla on 0,3 ha peltoa, mutta niille ei levitetä lantaa. Jos kaikki lanta levitettäisiin pellolle, levitysalan tarve olisi laajennuksen jälkeen 536 ha (Taulukko 2). Osa lannasta luovutetaan kuitenkin jatkojalostukseen tai sopimuspellolle.

Kasvattamohallit puhdistetaan kuumavesipesurilla ja desinfioidaan jokaisen kasvatuserän jälkeen. Käytettävä vesi otetaan kunnan vesijohtoverkosta. Pesuvedet ja WC-vedet varastoidaan umpisäiliöissä ja toimitetaan kunnan jätevedenpuhdistamolle. Veden vuosikulutus on tilalla nykyään noin 3 400 m³, josta noin 3 000 m³ menee broilereille. Laajennuksen jälkeen vedenkulutus on noin 6 000 m³ broilereille.

Eläinten ruokinta tapahtuu automaattisella ruokkijalla ja juomavesi tulee nipoista. Kasvatusalusta pysyy kasvatusaikana puhtaana ja kuivana. Poistoilman laatu pysyy tämän vuoksi hyvänä koko kasvatuserän ajan. Eläinten tarkkailu kasvatusaikana perustuu päivittäiseen tarkkailuun sekä valvontalaitteiden toimivuuteen. Valvontaan on hankittu vikahälyttimet eläintilojen poikkeamaolosuhteista. Valvontakohteita ovat lämpötila, vedenjakelu, rehunjakelu ja sähkönjakelu. Tilalla on automaattigeneraattori. Toiminnan suurimpana riskinä on tulipalo, tähän on varauduttu riittävällä alkusammutuskalustolla ja hälyttimillä. Haittaeläimiä torjutaan sesongeittain asetettavilla syöttölaatikoilla ja kissojen avulla.

Hankkeen ympäristö ja ympäristövaikutukset

Hankealueen ympäristö on peltoa.

Hankkeesta vastaava on esittänyt arvion *parhaan käyttökelpoisen tekniikan* soveltamisesta: Pesuvedet halleista johdatetaan umpisäiliöön. Säiliöt tyhjennetään kunnalliseen jätevedenpuhdistamoon. Hallien pesussa käytetään kuumavesipesua, joka kuluttaa vähän vettä ilman pesuainetta. Ammoniakkipäästöjä vähentävänä kuivikkeena käytetään turvetta. Kasvatushallien ilmaan sumutetaan ajoittain vettä viilennykseksi ja samalla se vähentää merkittävästi kuivikepohjan pölyämistä. Lantala ei ole katettu kuivan lannan itsesyttymisriskin takia. Levitettävä lanta mullataan peltoon levityksen jälkeen. Levitysajankohta valitaan siten, että se teetättää ympäristöön mahdollisimman vähän haittaa.

Hankkeesta vastaava on esittänyt lisätietona toimenpiteitä, joilla pyritään välttämään tai ehkäisemään hankkeen merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia: Kasvattamon suurin ympäristöhaitta kasvatusaikana on haju, sitä pystyy parhaiten estämään kasvattamoiden ilmastoinnin säädöllä. Kuivikkeen pysyessä kuivana hajua syntyy todella vähän. Ilmanvaihdesta syntyy pölyä vähän. Kuivikkeen poistaminen aiheuttaa lievää hajua laajennuksen jälkeen noin 1,5 päivänä 6,5 kertaa vuodessa. Lannan levityksestä syntyy keväällä ja syksyllä hajua. Levityksessä käytetään ulkopuolista urakoitsijaa, joten levitystä on arkipäivisin enimmillään kolmena päivänä keväällä ja syksyllä laajennuksen jälkeen. Pellot muokataan levityksen jälkeen välittömästi. Tilalla seurataan tekniikan ja työtapojen kehittymistä ja otetaan käyttöön parhaaksi havaitut.

Vuoden 2006 lupapäätöksen kertoelmaosassa todetaan, että toiminnasta syntyviä päästöjä ovat mahdolliset ravinnepäästöt vesistöön ja päästöt ilmaan. Suurin riskivaihe päästöille on kasvattamon tyhjennysten yhteydessä tapahtuva lannan käsittely.

Päästöt vesistöön ja pohjavesiin minimoidaan varastoimalla lanta sekä pesu- ja WC-vedet vesitiiviissä varastoissa. Hallien pesuissa käytetään kuumavesipesua, joten pesuaineita ei juurikaan tarvita. Hallit desinfioidaan ennen uuden erän ottoa. Pesussa syntyvät jätevedet varastoidaan umpisäiliöön ja toimitetaan kunnalliseen jätevedenpuhdistamoon. Tankkaukseen ja eläinsuojan lämmitykseen käytettäviä polttonesteitä varastoidaan kahdessa maanpäällisessä polttoainesäiliössä (yhteensä 10 000 m³), joissa on lukitus, ylitäytönestien ja laponestolaite. Toinen säiliöistä on lisäksi 2-vaippasäiliö ja katoksessa. Säiliöt on viimeksi tarkastettu paloviranomaisen toimesta vuonna 2018.

Öljytuotteita (noin 800 litraa) ja lannoitteita (noin 130 tonnia) varastoidaan konehallissa. Kasvinsuojeluaineita (noin 500 kg) varastoidaan kasvinsuojeluainevarastossa ja desinfiointiaineita (noin 200 kg) broiler- ja konehalleissa.

Päästöt ilmaan. Toiminnan suurin yksittäinen päästö on ammoniakkipäästö lintujen kasvatuksesta. Laajentamisen myötä ammoniakkipäästöt lisääntyvät suorassa suhteessa eläinmäärän lisäykseen. Hajuhaittoja esiintyy etenkin lannan tyhjennyksen aikana. Päästöt ilmaan muodostuvat ilmanvaihdon poistoilman aiheuttamasta hajuhaitasta kasvatuserien lopulla. Kasvattamorakennusten koneellisen ilmanvaihdon poistohormit sijaitsevat katolla.

Jätteet. Tilalla syntyvät jätteet käsitellään kierrätystä hyödyntäen. Raadot (noin 7 tonnia vuodessa) toimitetaan pääosin Honkajoki Oy:lle, osa untuvikkoraadoista poltetaan omassa hyväksytyssä rinnakkaispolttolaitoksessa. Tilalla on jäähdytettävä kontti raatojen välivarastointiin. Vaaralliset jätteet kuten loisteputket ja akkujäte toimitetaan Loimi-Hämeen jätehuoltoon. Metalliromu toimitetaan kierrätykseen.

Energia ja vesi. Kasvattamoissa on lämmöneristys. Sähköä on kulunut ennen laajennusta koko tilalla noin 130 000 kwh/a ja arvio kulutuksesta laajennuksen jälkeen on noin 200 000 kwh/a. Lämmitys on suurin energiaerä ja sitä on tarvittu ennen laajennusta tilalla noin 1 000 MW/a ja arvio kulutuksesta laajennuksen jälkeen on noin 1 800 MW/a. Asuinrakennuksen ja broilerhallien lämmitys sekä esimerkiksi viljan kuivaus hoidetaan keskitetysti uusiutuvalla energialla eli haketta tai kaurankuoria polttamalla.

Melu, pöly ja liikenne. Pölyhaittaa on vähäinen ja paikallinen ja ajoittuu lähinnä hallien tyhjennyksen yhteyteen. Varsinaista meluhaittaa ei toiminnasta hankkeesta vastaavan mukaan ole. Melua syntyy mm. toiminnan kannalta tarpeellisesta liikenteestä. Kasvattamoon liittyviä kuljetuksia tapahtuu 50 - 60 päivänä vuodessa. Keväisin lanta levitetään peltoon urakoitsijan toimesta. Lannan levitykseen levityskerralla menee aikaa noin viikko. Hallien täyttö tapahtuu 2-3 päivän aikana. Hallien tyhjennys tapahtuu laajennuksen jälkeen 3 päivän aikana. Hallien siivous vie aikaa 2 päivää. Rehuja toimitetaan 12 päivänä erää kohden. Kuljetusmäärät ovat seuraavat: untuvikkojen kuljetus 2 kuormaa/täyttö, broilerien kuljetus 17 kuormaa/erä, rehu kuljetuksia 10-11 kuormaa/erä, kuiviketta 2 kuormaa/erä ja tyhjennyksestä kuivikelantaa 18 kuormaa/erä. Laajennuksen jälkeen kuormia tai kuljetuskertoja on noin 78 % enemmän kuin nykyään (taulukko 1). Tämä merkitsee keskimäärin kahta kertaa lisää viikossa.

Taulukko 1. Mikko Torkkelin esittämä arvio broilerkasvattamoiden liikennemääristä nykytilanteessa ja laajennuksen jälkeen. Laskelmat tehty 6,5 kasvatuserän kierrolle vuodessa. Kasvattamolle tuleva liikenne tapahtuu valtaosin Lieto-Eura tieltä Kuninkaanlähteentietä Omahaarantielle.

	Nykytilanne, kuljetuskertoja vuodessa	Laajennuksen jälkeen, kuljetuskertoja vuodessa
Rehukuljetukset	26	52
Vehnän siirto tilalla	6,5 d * 3 h	6,5 d * 5 h
Kuivikkeen tuonti	6,5	13
Lannan ajo	6,5 d * 8 h	2* 6,5 d * 7 h
Pesu-/jätevedet	13	13-17
Raadot	6,5	6,5
Polttoaineet	16	28
Untuvikot	6,5	13
Teuraskuljetus	52-55	100

ASIAN KÄSITTELY

Kuuleminen

Varsinais-Suomen ELY-keskus on pyytänyt Säkylän kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtäviä hoitavalta Etelä-Satakunnan ympäristötoimistolta lausunnon 12.4.2019. Lausuntoa ei saatu.

ELY-KESKUKSEN RATKAISU

Mikko Torkkelin perustettavan yhtiön lukuun suunnittelemaan broilertuotannon laajentamishankkeeseen (liite 1) ei sovelleta ympäristövaikutusten arviointimenettelyä annetun lain (252/2017) mukaista arviointimenettelyä.

Ratkaisun perustelut

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyä sovelletaan hankkeisiin ja niiden muutoksiin, joilla todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia (YVA-laki 3 § 1 mom.). Hankkeet, joihin sovelletaan aina arviointimenettelyä, on määritelty YVA-lain liitteenä 1 olevassa hankeluettelossa.

Arviointimenettelyä sovelletaan lisäksi yksittäistapauksessa sellaiseen hankkeeseen tai jo toteutetun hankkeen muuhunkin kuin 1 momentissa tarkoitettuun muutokseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, 1 momentissa tarkoitettujen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia

merkittäviä ympäristövaikutuksia. (YVA-laki 3 § 2 mom.) Päätettäessä arviointimenettelyn soveltamisesta on otettava lisäksi huomioon hankkeen ominaisuudet ja sijainti sekä vaikutusten luonne. Päätöksenteon perustana olevista tekijöistä säädetään YVA-lain liitteessä 2 ja YVA-asetuksen (277/2017) 2 §:ssä. (YVA-laki 3 § 3 mom.)

Päätös on tehty hankkeesta vastaavan toimittamien tietojen ja ELY-keskuksen käytössä olevien hankkeen todennäköistä vaikutusaluetta koskevien rekisteri-, seuranta- ym. tietojen perusteella. Hankkeesta vastaavan on YVA-lain 12 §:n mukaan toimitettava ELY-keskukselle tarvittavat tiedot päätöksenteon perusteeksi. ELY-keskuksella on hallintolain (343/2013) 31 §:n mukaan velvollisuus viranomaisena huolehtia asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset.

Hankkeen ominaisuudet

YVA-lain liitteen 2 mukaisesti hankkeen ominaisuuksia on tarkasteltu ottaen huomioon erityisesti:

- a) koko hankkeen koko ja suunnitelma;
- b) yhteisvaikutus muiden olemassa olevien ja/tai hyväksytyjen hankkeiden kanssa;
- c) luonnonvarojen, erityisesti maan, maaperän, veden ja luonnon monimuotoisuuden, käyttö;
- d) jätteiden muodostuminen;
- e) pilaantuminen ja haitat;
- f) suuronnettomuus- ja/tai katastrofiriskit, jotka ovat varteenotettavia hankkeen kannalta, mukaan lukien ilmastonmuutoksen aiheuttamat riskit, tieteelliseen tietoon perustuen sekä
- g) ihmisten terveydelle koituvat riskit (esimerkiksi veden tai ilman pilaantumisen johdosta).

YVA-lain liitteen 1 hankeluettelon eläintenpitoa koskevan kohdan 1 a) mukaan arviointimenettelyä sovelletaan kanaloihin, joissa kasvatetaan yli 85 000 kananpoikaa tai 60 000 kanaa.

Hankkeen koko on sen keskeisin ominaisuus. Eläinsuojien laajentamisessa kokoa voidaan tarkastella eläinmäärien, ammoniakkipäästöjen ja lantamäärien avulla (taulukko 2).

Lupahakemuksen mukainen eläinmäärän lisäys, 75 000 broileria, jää alle YVA-lain hankeluettelon rajan (85 000 kananpoikaa). Hankkeen koko eli laajennus on eläinmääriä, ammoniakkipäästöjä ja lantamääriä vertaillen 88 % hankeluettelon mukaisesta hankkeesta. Laajennuksen jälkeinen eläinmäärä ylittää kuitenkin hankeluettelon eläinmäärän 65 000 broilerilla ja on siihen verrattuna 1,8-kertainen.

Eläinmäärät, ammoniakkipäästöt ja lantamäärät (taulukko 2) kasvavat kaksinkertaisiksi ja liikennemäärät (taulukko 1) kaksinkertaisiksi nykyiseen toimintaan verrattuna.

Taulukko 2. Taulukossa on esitetty laskennallinen arvio laajennukselle, nykyiselle luvalle/toiminnalle ja tulevalle toiminnalle verrattuna YVA-lain liitteen 1 hankeluetteloon:

- Eläinyksiköt: broilerin eläinyksikkökerroin on 0,03 (Lähde: Ympäristönsuojelulaki 527/2014, liite 3 taulukko 1)
- Ammoniakkipäästöt: broilerin päästökerroin on 0,16 kg NH₃/eläinpaikka/vuosi (Lähde: Kotieläintalouden ympäristönsuojeluohje, Ympäristöhallinnon ohjeita 1/2010, taulukko 2 Eläinsuojien ammoniakkipäästökertoimet, Grönroos ym. 2009.)
- Lannan määrä m³: lantavaraston vähimmäistilavuus 12 kuukauden varastoimisaikaa varten broilerin kuivikelannalle on 0,015 m³/eläinpaikka/vuosi. (Lähde: Valtioneuvoston asetus eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta 1250/2014, liite 1 taulukko 1)
- Lannan määrä t: lannan tilavuuspainon keskiarvo kanan kuivikelannalle on 582,6 kg/m³ (Lähde: Eurofins, v.2011-2015)
- Lannan ravinteet: taulukkoarvot broilerin kuivikelannalle ovat kokP 3,6 kg/m³, liukN 2,7 kg/m³ ja kokN 8,7 kg/m³ (Lähde: Valtioneuvoston asetus eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta 1250/2014, liite 2)
- Lannan levitysalan tarve, broilereiden enimmäiseläinmäärä/ha on 280 (Lähde: Kotieläintalouden ympäristönsuojeluohje, Ympäristöhallinnon ohjeita 1/2010, Taulukko 5 Kotieläinten vuoden aikana lannassa erittämän typen ja fosforin määrät keskimäärin.)

Eläinmäärä	Eläinyksiköt	Ammoniakkipäästöt, tonnia vuodessa	Lannan määrä, m ³ vuodessa	Lannan määrä, tonnia vuodessa	Lannan kokonaisfosfori, tonnia vuodessa	Lannan liukoinen typpi, tonnia vuodessa	Lannan kokonaistyppi, tonnia vuodessa	Lannan levitysalan tarve, ha
YVA hankeluettelo: 85 000 kananpoikkaa	2 550	13,6	1275	743	4,6	3,4	11,1	304
Hanke (laajennus): 75 000 broileria	2 250	12	1125	655	4,1	3,0	9,8	268
Nykyinen lupa: 75 000 broileria	2 250	12	1125	655	4,1	3,0	9,8	268
Tuleva toiminta: 150 000 broileria	4 500	24	2 250	1 310	8,1	6,1	19,6	536

Päästöjen ja riskien osalta hankkeen keskeiset vaikutukset liittyvät hajupäästöihin ilmaan, lannanlevityksen ravinnepäästöihin vesistöihin sekä liikenteeseen ja meluun. Broilerin kasvatusta on hyvin pitkälle standardoitu pohjautuvaa ja perustuu kasvatussopimuksiin teurastamoiden kanssa. Tilojen väliset erot kasvatustekniikassa ovat vähäisiä ja vaikutusmahdollisuudet niihin rajalliset. Kasvatustekniikalle, kuivikepohjaiselle hallille, ei ole käytännössä vaihtoehtoja. Siten myös broilerkasvattamoihin liittyvät

ympäristövaikutukset ja -riskit ovat samankaltaisia kuin muissa vastaavissa toiminnoissa ja siten hyvin ennakoitavissa.

Kuivikelannan varastointiin ja levitykseen liittyy yleensä vähemmän riskejä kuin esimerkiksi lietelannan varastointiin. Lisäksi hankkeessa osa lannasta toimitetaan suoraan jatkojalostukseen.

Vesien- ja ilmansuojelun kannalta riittävä ympäristösuojelun taso voidaan ottaa huomioon käyttämällä parasta käyttökelpoista tekniikkaa, josta annetaan määräykset ympäristölupapäätöksessä. Esimerkiksi noudattamalla lupamääräyksiä lannanlevitykseen soveltuvista pelloista voidaan vähentää hankkeen ravinnepäästöjä vesistöihin.

Hankkeen sijainti

Hankkeen vaikutusalueella olevan ympäristön herkkyyttä on tarkasteltu ottaen huomioon erityisesti (YVA-lain liite 2, YVA-asetuksen 2 §):

- a) nykyinen ja hyväksytyjen kaavojen mukainen maankäyttö;
- b) alueen ja sen maanpinnan alaisten luonnonvarojen (myös maaperä, maa, vesi ja luonnon monimuotoisuus) suhteellinen runsaus, saatavuus, laatu ja uudistumiskyky sekä
- c) luonnonympäristön sietokyky ja erityisesti:
 - 1) kosteikot, ranta-alueet ja jokisuut;
 - 2) rannikkoalueet ja meriympäristö;
 - 3) vuoristo- ja metsäalueet;
 - 4) kansallis- ja luonnonpuistot;
 - 5) lain nojalla luokitellut tai suojellut alueet sekä jäsenvaltioiden luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta annetun neuvoston direktiivin 92/43/ETY ja luonnonvaraisten lintujen suojelusta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/147/EY perusteella määrittelemät Natura 2000 -alueet;
 - 6) alueet, joilla unionin lainsäädännössä vahvistetut ympäristön laatustandardit on jo ylitetty, niitä ei ole noudatettu tai niiden arvioidaan ylittyneen;
 - 7) tiheään asutetut alueet; sekä
 - 8) historiallisesti, kulttuurisesti tai arkeologisesti merkittävät maisemat ja kohteet.

Kaavojen mukainen maankäyttö. Hankealueen ympäristö on peltoa ja viljelykäytössä. Hankealueella on voimassa Säkylän *osayleiskaava*, jossa nykyisten kasvattamoiden alue on maatilojen talouskeskusten aluetta. Kasvattamoja ympäröi maisemallisesti arvokas peltoalue, jolle myös uusi kasvattamo sijoittuisi. Kaavamerkinnän mukaan alueiden säilyminen avoimina ja viljelykäytössä on maisemakuvan kannalta tärkeää; maatalouteen liittyvä rakentaminen tulee sijoittaa siten, että rakennukset eivät sulje avoimia näkymiä; uudisrakentaminen on mahdollisuuksien mukaan sijoitettava maatilojen talouskeskusten yhteyteen ja alueella on voimassa MRL 43.2 § mukainen toimenpiderajoitus eli maisemaa muuttavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman maisematyölupaa (MRL 128 §).

Satakunnan *maakuntakaavassa* hankealueella on merkinnät Pyhäjärven ja Köyliönjärven välinen kulttuurimaisema (kh 2 kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue), Köyliönjärven kulttuurimaisemat (vma valtakunnallisesti arvokas maisema-alue tai -nähtävyys) sekä Pyhäjärven ja Köyliönjärven välinen kulttuurimaisema (kh1 Valtakunnallisesti arvokas kulttuuriympäristö). Kaavamerkinnän mukaan alueella tapahtuva uudis- ja korjausrakentaminen ja muut suoritettavat toimenpiteet on sopeutettava rakennetun kulttuuriympäristön ominaispiirteisiin, taajamakuullisiin, kulttuurihistoriallisiin ja/tai maisemallisiin arvoihin; erityistä huomiota tulee kiinnittää rakennusten sijoitteluun, mittakaavaan, mittasuhteisiin ja materiaalivalintoihin ja aluetta koskevista suunnitelmista ja toimenpiteistä on pyydettävä museoviranomaisen lausunto.

Luonnonvarat ja luonnonympäristön sietokyky. Hankealue sijaitsee Köyliönjärven laskevan Ketelinjoen valuma-alueella. Köyliönjärvi sijaitsee runsaan kilometrin etäisyydellä kasvattamosta. Köyliönjärven ekologinen tila on välttävä ja vesiensuojelun tavoitteena on hyvä tila.

Hankealue ei sijaitse tärkeällä eikä muulla vedenhankintaan soveltuvalla pohjavesialueella. Hankealue sijaitsee kahden pohjavesialueen, Säkylänharju-Virttaankankaan (noin 1,3 km:n etäisyydellä) ja Uusikylän (noin 2,2 km:n etäisyydellä) välissä.

Hankealue ei sijaitse luonnonsuojelu- tai erämaa-alueella eikä lähellä ole merkittäviä luontokohteita. Hankealue sijaitsee Köyliönjärven kulttuurimaisemat -luonnonsuojeluohjelma-alueella (maisemakokonaisuudet) alue. Lähimmät Natura 2000-alueet (SAC/SPA) ovat Pyhäjärvi noin 2,8 km:n ja Köyliönjärvi noin 4,8 km etäisyydellä hankealueesta. Lähimmät valtion ja yksityiset suojelualueet ovat yli 3,4 km:n etäisyydellä hankealueesta.

Lähin valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (RKY2009), Säkylän kirkkoymäristö, kylä on 2,4 km:n etäisyydellä hankealueesta. Hankealueen lähellä ei ole tiedossa muinaisjäänöksiä.

Uuden kasvattamorakennuksen maisemalliset vaikutukset on kaavamerkinnät huomioon ottaen tärkeää arvioida. Uusi kasvattamo sijoittuu olemassa olevien kasvattamojen eteen Kuninkaanlähteentielle katsottuna. Maisemallisesti rakentamisen aiheuttama muutos ei ole kuitenkaan merkittävä, koska laajennus sijoittuu samaan tilakeskuskokonaisuuteen.

Hankealueen etäisyys Säkylän keskustaan on noin 2 km. Uuden kasvattamon etäisyys lounaispuolella sijaitsevaan lähimpään vakituiseen asuinrakennukseen on noin 150-200 metriä. Uusi kasvattamo sijoittuu nykyisiä kasvattamoja kauemmaksi kyseisestä asuinrakennuksesta. Kilometrin säteellä kasvattamoista on noin 16 asuinrakennusta. Noin 1,4 km:n etäisyydellä kasvattamoista Köyliönjärven rannalla on neljä loma-asuntoa.

Vaikutusten luonne

Hankkeen todennäköisesti merkittäviä ympäristövaikutuksia on tarkasteltu ottaen huomioon (YVA-lain liite 2):

- a) vaikutusten suuruus ja alueellinen laajuus, kuten vaikutusten todennäköinen maantieteellinen alue ja väestömäärä, johon vaikutukset todennäköisesti kohdistuvat;
- b) vaikutusten yleinen luonne;
- c) rajat ylittävä vaikutus;
- d) vaikutuksen voimakkuus ja monitahoisuus;
- e) vaikutusten todennäköisyys;
- f) vaikutusten odotettu alkamisaika, kesto, toistumistiheys ja palautuvuus;
- g) yhteisvaikutus muiden olemassa olevien ja/tai hyväksyttyjen hankkeiden vaikutusten kanssa sekä
- h) mahdollisuus vähentää vaikutuksia tehokkaasti.

Vaikutusten suuruus, luonne ja muut ominaisuudet. Vaikutukset ovat broilerkasvattamoille tyypillisiä ja ennalta tiedossa olevia. Vaikutukset eivät ulotu laajalle alueelle eivätkä luonteeltaan, voimakkuudeltaan tai kestoltaan muutu nykyisestä oleellisesti. Toiminta on jatkuvaa, mutta siinä on kausittaista vaihtelua kasvatuseriin liittyen. Ilmanlaatu lähiympäristössä säilyy maatalousvaltaiselle alueelle tyypillisenä.

Lannan varastointi lantalassa tai vieminen suoraan pelloille tai jatkojalostettavaksi vähentää hajuhaittoja kasvattamoalueella. Kasvattamoista muutoin aiheutuva hajuhaitta jää todennäköisesti vähäiseksi ja kausittaiseksi. Hajupäästöt painottuvat kasvatuserien loppuvaiheeseen, kasvattamojen tyhjennysvaiheeseen ja lannan levitysaikaan. Ilmastoinnista voi aiheutua pölyhaittaa hallien välittömään läheisyyteen.

Vuonna 2018 tehdyn nykyisen toiminnan määräraikaistarkastuksen tarkastuskertomuksen mukaan tilan toiminnasta ei ole tullut yleisöilmoituksia tai valituksia toiminnanharjoittajalle, kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle tai ELU-keskukselle. Tilalla ei ole ollut häiriötilanteita eikä toiminnassa ole valvonnassa havaittu puutteita. Tällä perusteella esimerkiksi hajuvaikutuksia ei todennäköisesti ole koettu lähiympäristössä erityisen häiritseviksi, vaikka etäisyys lähimpään asuinrakennukseen on pieni.

Tila sijaitsee aivan asfaltoidun maantien varressa. Laajennuksen myötä hieman lisääntyvästä liikenteestä aiheutuvat turvallisuus- ja ympäristövaikutukset eivät todennäköisesti ole merkittäviä.

Yhteisvaikutukset. Hankealuetta lähin toisen toiminnanharjoittajan broilerkasvattamo sijaitsee noin 350 metrin etäisyydellä. Lisäksi noin 1-2 km:n etäisyydellä on kanala, sikala ja lypsypöytätila ja 2-3 km:n etäisyydellä viisi siipikarjatilaa. Etäisyydet ja asutustiheys huomioon ottaen eläinsuojien toiminnasta ei todennäköisesti aiheudu merkittäviä yhteisvaikutuksia.

Mahdollisuudet vähentää vaikutuksia liittyvät hankkeesta vastaavan mukaan ilmastoinnin säätöön, kuivikkeiden käyttöön, hallien tyhjennykseen ja lannan levitykseen. Nykyinen ja hankkeen mukainen toiminta toteutetaan parhaan käyttökelpoisen tekniikan vaatimusten mukaisesti. Uudessa lupapäätöksessä tullaan ottamaan huomioon siipikarjan tehokasvatusta koskevat BAT-päätelmät. Siten ympäristövaikutuksia on mahdollista vähentää tehokkaasti.

Yhteenveto

Kun arvioidaan suunniteltua hanketta kokonaisuutena ja ottaen huomioon sen ominaisuudet, sijainti ja vaikutusten luonne, hankkeen toteuttaminen ei todennäköisesti aiheuta laajuudeltaan ja laadultaan YVA-lain hankeluettelon hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia. YVA-menettelyä ei siten ole tarpeen soveltaa hankkeeseen.

Hankkeen koko eli laajennus on eläinmääriä, ammoniakkipäästöjä ja lantamääriä vertaillen 88 % hankeluettelon mukaisesta hankkeesta. Kasvattamoiden eläinmäärä ylittää laajennuksen jälkeen hankeluettelon rajan 1,8-kertaisesti. Hankkeen aiheuttama muutos olemassa olevan toiminnan vaikutuksiin ei kuitenkaan vastaa kokonaisuutena hankeluettelon mukaisen hankkeen vaikutuksia. Vaikutukset eivät luonteeltaan, voimakkuudeltaan tai kestoltaan muutu nykyisestä oleellisesti. ELY-keskuksen tekemän tarkastelun perusteella hankkeessa ei ole ilmennyt muuta erityistä tarvetta ympäristövaikutusten arviointimenettelylle. Broilerkasvattamojen ympäristövaikutukset ja -riskit ovat samanlaisesta kasvatustavasta johtuen ennakoitavissa.

Hankealue sijaitsee kaavoitetulla maatalousalueella etäällä asutuskeskittymistä, pohjavesialueista ja luonnonsuojelullisesti merkittävistä kohteista. Sijainti kulttuurimaisema-alueella edellyttää kuitenkin maisemavaikutusten arvioimista rakentamisen jatkosuunnittelussa. Laajentaminen ei todennäköisesti lisää merkittävästi yhteisvaikutuksia lähialueen eläinsuojien kanssa. Vesistövaikutukset lieventyvät, kun lantaa varastoidaan ja hyödynnetään säädösten ja lupapäätöksen mukaisesti. Ammoniakkipäästöjä ja hajuvaikutuksia voidaan lieventää käyttämällä parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Ympäristölupakäsittelyn yhteydessä voidaan ottaa riittävästi huomioon vesien- ja ilmansuojelun tarpeet.

SELVILLÄOLOVELVOLLISUUS

Vaikka hankkeeseen ei sovelleta arviointimenettelyä, on hankkeesta vastaavan sen lisäksi, mitä erikseen säädetään, oltava riittävästi selvillä hankkeensa ympäristövaikutuksista siinä laajuudessa kuin kohtuudella voidaan edellyttää (YVA-laki 31 §). Eläinsuojan valuma-alueella Köyliönjärven ekologinen tila on välttävä ja vesiensuojelun tavoitteena on hyvä tila. Lannanlevitykseen käytettävien peltöjen viljavuustiedot on syytä tarkistaa lupaharkinnan yhteydessä.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (YVA-laki 252/2017): 3, 11, 13, 31 ja 37 § sekä liitteet 1 ja 2

Valtioneuvoston asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (YVA-asetus 277/2017): 1 ja 2 §

Hallintolaki (434/2003): 31 ja 60 §

MUUTOKSENHAKU

Hankkeesta vastaavan muutoksenhakuoikeus

Hankkeesta vastaava saa hakea tähän päätökseen muutosta valittamalla Turun hallinto-oikeuteen. Valituskirjelmä on toimitettava Turun hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa siitä, kun hankkeesta vastaava on saanut tiedon päätöksestä. Valitusosoitus on liitteenä.

Muiden tahojen muutoksenhakuoikeus

Se, jolla on oikeus hakea muutosta hanketta koskevaan lupapäätökseen, saa hakea muutosta tähän päätökseen, jolla on katsottu, ettei ympäristövaikutusten arviointimenettely ole tarpeen. Muutosta voidaan hakea vasta siinä vaiheessa, kun edellä mainitusta päätöksestä on mahdollisuus valittaa (YVA-laki 37 § 2 momentti).

PÄÄTÖKSEN NÄHTÄVILLÄ OLO

Päätös julkaistaan sähköisesti ympäristöhallinnon yhteisessä verkkopalvelussa www.ymparisto.fi/yva-paatokset/varsinais-suomi-ja-satakunta.

Päätöksestä tiedotetaan kuuluttamalla 14 päivän ajan Säkylän kunnan ilmoitustaululla sekä sähköisesti kunnan verkkosivuilla ja Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen verkkosivuilla www.ely-keskus.fi/varsinais-suomi. Päätös on nähtävillä Säkylän kunnanvirastossa, osoitteessa Rantatie 268, Säkylä.

ASIAKIRJAN HYVÄKSYNTÄ

Asian on esitellyt ylitarkastaja Anu Lillunen ja ratkaissut ylitarkastaja Petri Hiltunen. Asiakirja on hyväksytty sähköisesti, mistä on merkintä asiakirjan viimeisellä sivulla.

LIITTEET

Liite 1 Hankealueen sijaintikartta
Liite 2 Valitusosoitus

JAKELU

Mikko Torkkeli, saantitodistuksin, suoritemaksutta

TIEDOKSI

Etelä-Suomen aluehallintovirasto / Ympäristölupavastuualue
Säkylän kunnan ympäristönsuojeluviranomainen
Säkylän kunta

Hankealueen sijaintikartta

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Turun hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Tavallisena sähköisenä tiedoksiantona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- * valittajan nimi ja kotikunta
- * jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- * postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- * päätös, johon haetaan muutosta
- * miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- * perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- * elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- * todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- * asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- * asiamiehen valtakirja, asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- * toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Turun hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, lähetin välityksellä, postitse tai sähköisesti. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 260 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Turun hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: PL 32, 20101 Turku

Käyntiosoite: Sairashuoneenkatu 2-4, 20100 Turku

Puhelin: 029 56 42400

Telefax: 029 56 42414

Sähköposti: turku.hao@oikeus.fi

Aukioloaika: 8.00-16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Tämä asiakirja VARELY/978/2019 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/978/2019 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Hiltunen Petri 23.05.2019 13:56

Esittelijä Lillunen Anu 23.05.2019 13:55